

Domovská stránka > Peniaze/peňažné pohľadávky > Platobná neschopnosť

Platobná neschopnosť

Francúzsko

1 Proti komu je možné podať návrh na začatie insolvenčného konania?

Každá osoba vykonávajúca obchodnú alebo remeselnú činnosť, každý poľnohospodár, akákoľvek iná fyzická osoba vykonávajúca samostatnú zárobkovú činnosť vrátane slobodného povolania podliehajúceho zákonnej alebo právnej regulácii, alebo ktorej titul je predmetom ochrany, a každý súkromnoprávny subjekt môžu byť predmetom konania v oblasti ochrany (*procédure de sauvegarde*), súdneho vyrovnania (*redressement judiciaire*) alebo súdnej likvidácie (*liquidation judiciaire*).

Samostatne zárobkovo činná osoba môže využiť začatie insolvenčného konania.

Iba osoba vykonávajúca hospodársku činnosť môže využiť začatie konania v oblasti ochrany. V prípade súdneho vyrovnania alebo súdnej likvidácie môže osoba prestať vykonávať hospodársku činnosť už v čase začatia konania.

K súkromným právnickým osobám, ktoré môžu byť predmetom insolvenčného konania, patria obchodné spoločnosti, občianske spoločnosti, zoskupenia hospodárskych záujmov, združenia, odborové zväzy alebo zamestnanecké rady.

Súkromnoprávne zoskupenia bez právnej subjektivity, ako sú spoločné podniky alebo vznikajúce spoločnosti, nemôžu využiť začatie insolvenčného konania.

Vylúčené sú aj všetky verejnoprávne právnické osoby.

Zrýchlené konanie v oblasti ochrany a zrýchlené konanie v oblasti finančnej ochrany

Dlžník môže využiť zrýchlené konanie v oblasti ochrany alebo zrýchlené konanie v oblasti finančnej ochrany, ak jeho účty potvrdil audítor alebo boli vypracované účtovníkom a ak má viac ako 20 zamestnancov alebo jeho obrat pred zdanením presahuje 3 milióny EUR, alebo jeho celková súvaha presahuje 1,5 milióna EUR. Zrýchlené konanie v oblasti ochrany alebo zrýchlené konanie v oblasti finančnej ochrany môže takisto začať dlžník, ktorý zostavil konsolidovanú účtovnú závierku.

2 Aké sú podmienky na začatie insolvenčného konania?

Konanie v oblasti ochrany sa začne vtedy, ak má dlžník neprekonateľné ťažkosti, ale ešte sa nedostal do platobnej neschopnosti.

Súdne vyrovnanie sa začne vtedy, ak dlžník nie je schopný splniť svoje súčasné záväzky prostredníctvom svojich dostupných finančných prostriedkov a prestal uhrádzať platby.

Cieľom súdneho vyrovnania je umožniť zachovanie podnikateľskej činnosti a pracovných miest, ako aj zúčtovanie záväzkov. O začatie tohto konania musí požiadať podnikateľ do 45 dní od zastavenia platieb.

Súdna likvidácia sa začne vtedy, keď podnik prestane uhrádzať platby a keď je zjavne nemožné dospieť k súdnemu vyrovnaniu.

Len dlžník má možnosť požiadať o začatie konania v oblasti ochrany.

Na rozdiel od toho môže o súdne vyrovnanie, ako aj o súdnu likvidáciu požiadať nielen dlžník, ale aj veriteľ alebo prokurátor, a to pod podmienkou, že ešte neprebíha zmierovacie konanie (predbežné insolvenčné konanie).

Rozhodnutie o začatí insolvenčného konania nadobúda účinnosť nultou hodinou v deň jeho vydania.

Rozhodnutie o začatí konania sa oznámi dlžníkovi do ôsmich dní od jeho dátumu a oznámi sa insolvenčným správcom a prokuratúre, a to aj v ostatných členských štátoch, v ktorých má dlžník svoje sídlo.

Rozsudok nadobúda účinnosť okamžite vo vzťahu ku všetkým.

Do 15 dní odo dňa jeho vydania sa rozhodnutie o začatí konania zapisuje do obchodného registra a do registra spoločností, do zoznamu povolaní alebo do osobitného registra vedeného v kancelárii súdu prvej inštancie.

Výpis z rozsudku sa vkladá do úradného vestníka civilných a obchodných oznamov Bodacc (*Bulletin officiel des annonces civiles et commerciales*) a do zoznamu právnych oznámení v mieste sídla alebo obchodnej adresy dlžníka.

Zrýchlené konanie v oblasti ochrany a zrýchlené konanie v oblasti finančnej ochrany

Existujú aj zrýchlené konania v oblasti ochrany a v oblasti finančnej ochrany.

Zrýchlené konanie v oblasti ochrany sa môže začať na žiadosť dlžníka, ktorý vstúpil do zmierovacieho konania a ktorý predložil dôkaz o tom, že vypracoval návrh plánu na zabezpečenie pokračovania v podnikateľskej činnosti.

Skutočnosť, že dlžník prestal platiť, nepredstavuje prekážku na začatie zrýchleného konania v oblasti ochrany za predpokladu, že táto situácia nepredchádza dátumu žiadosti o začatie zmierovacieho konania o viac ako 45 dní.

Zrýchlené konanie v oblasti finančnej ochrany sa môže začať za rovnakých podmienok ako skrátené konanie v oblasti ochrany a ak z účtov dlžníka vyplýva, že jeho zadlženie umožňuje prijatie plánu výhradne veriteľmi, ktorí sú členmi výboru pre úverové inštitúcie.

3 Ktorý majetok tvorí súčasť konkurznej podstaty? Ako sa nakladá s majetkom, ktorý dlžník nadobudne alebo mu pripadne po začatí insolvenčného konania?

Insolvenčné konanie sa vzťahuje na všetok majetok dlžníka.

Ak ide o právnickú osobu, týka sa to len jej majetku.

Ak je dlžníkom individuálny podnikateľ, týka sa to aj jeho osobného majetku.

Hlavné bydlisko individuálneho podnikateľa vykonávajúceho obchodnú, priemyselnú, remeselnú alebo poľnohospodársku činnosť alebo slobodné povolanie je však oslobodené od zákonného zabavenia oprávnenými veriteľmi.

Ďalšie zastavané a nezastavané nehnuteľnosti, ktoré sa nepoužívajú na podnikateľské účely, môžu byť predmetom vyhlásenia o nezabaviteľnosti. Toto vyhlásenie, ktoré musí byť notársky overené a zverejnené, sa vzťahuje len na oprávnených veriteľov, ktorých nároky vzniknú po jeho uverejnení.

Nezabaviteľnosť hlavného bydliska dlžníka oprávnenými veriteľmi slúži na ochranu dlžníka a jeho rodiny.

4 Aké právomoci má dlžník, resp. správca?

Zbavenie dlžníka práva nakladať s majetkom

Konanie v oblasti ochrany a súdne vyrovnanie

V prípade začatia konania vo veci ochrany alebo súdneho vyrovnania nie je dlžník zbavený práva nakladať s majetkom a pokračuje v riadení svojho podniku.

V rámci ochrany môže súd vymenovať správcu konkurznej podstaty, aby dohliadal na dlžníka alebo mu pomáhal pri riadení podniku podľa poverenia vymedzeného súdom v rozhodnutí. V niektorých prípadoch (podnik, ktorý má aspoň 20 zamestnancov a ktorého obrat pred zdanením je prinajmenšom rovný sume 3 milióny EUR alebo vyšší) je toto vymenovanie povinné.

V rámci súdneho vyrovnania môže súd vymenovať aj správcu konkurznej podstaty, ktorý bude pomáhať dlžníkovi pri riadení alebo ho bude vykonávať sám, a to celkovo alebo čiastočne, namiesto dlžníka. Toto vymenovanie je povinné v rovnakých prípadoch ako vymenovanie v rámci ochrany.

Súdna likvidácia

V prípade začatia súdnej likvidácie je dlžník zbavený správy podniku a disponovania s jeho aktívami. Jeho práva a opatrenia týkajúce sa podnikateľského majetku uplatňuje likvidátor. Likvidátor teda zabezpečuje správu jeho aktív.

Insolvenční správcovia

Insolvenční správcovia sú zástupcovia vymenovaní súdom, ktorí sú pod dohľadom prokuratúry a sú členmi regulovaných profesií.

Tito špecializovaní odborníci musia byť zapísaní do vnútroštátnych zoznamov a musia spĺňať prísne podmienky týkajúce sa spôsobilosti a dobrého charakteru.

Vymenované môžu byť aj osoby, ktoré nie sú zapísané v týchto zoznamoch, ale majú osobitné skúsenosti alebo kvalifikáciu v danej veci.

Insolvenčných správcov vymenúva súd pri začatí konania.

Insolvenčným správcom môže vzniknúť občianskoprávna alebo trestná zodpovednosť podľa podmienok všeobecného práva.

Odmeny správcov sú určené sadzovníkom stanoveným vo vyhláske; ich odmenu podľa týchto sadzieb účtuje sudca dlžníkovi.

Právomoci insolvenčných správcov a dlžníka

Správca konkurznej podstaty

Súd, ktorý začal konanie v oblasti ochrany alebo súdne vyrovanie, vymenuje správcu konkurznej podstaty, ktorého môže navrhnúť dlžník v rámci konania v oblasti ochrany alebo prokuratúra.

Jeho vymenovanie nie je povinné, ak má dlžník menej ako 20 zamestnancov a jeho obrat pred zdanením nepresahuje 3 milióny EUR.

V prípade zrýchleného konania v oblasti ochrany alebo zrýchleného konania v oblasti finančnej ochrany je vždy povinné vymenovať správcu konkurznej podstaty.

V rámci ochrany dlžník nie je zbavený práva nakladať s majetkom a naďalej disponuje svojím majetkom a spravuje ho, ak súd nerozhodne inak.

Ak je vymenovaný správca konkurznej podstaty, tento dohliada na dlžníka alebo mu pomáha pri riadení podniku podľa poverenia vymedzeného súdom.

V rámci súdneho vyrovnania pomáha dlžníkovi pri riadení alebo ho namiesto dlžníka vykonáva sám, a to celkovo alebo čiastočne.

Správca konkurznej podstaty musí prijať alebo nechať dlžníka prijať opatrenia nevyhnutné na zachovanie práv podniku voči jeho dlžníkom a opatrenia nevyhnutné na zachovanie výrobných kapacít.

Správca konkurznej podstaty disponuje osobitnými právomocami, napríklad právomocou podpisovať bankové účty dlžníka, ktorému bolo zakázané vydávať šeky, požadovať pokračovanie súčasných zmlúv či pristúpiť k nevyhnutnému prepúšťaniu zamestnancov.

Konkurzný správca

Súd je povinný vymenovať konkurzného správcu v každom kolektívnom konaní.

Jeho úlohou je zastupovať veriteľov a ich kolektívne záujmy.

Zostavuje zoznam prihlásených pohľadávok vrátane mzdových pohľadávok spolu so svojimi návrhmi na prijatie, zamietnutie alebo postúpenie príslušnému súdu, ktorý zasiela konkurznému sudcovi.

Likvidátor

Súd určí likvidátora v rozhodnutí o súdnej likvidácii.

Likvidátor musí overiť pohľadávky a pristúpiť k realizácii aktív dlžníka s cieľom vyplatiť veriteľov.

Pristupuje k prepúšťaniu zamestnancov a môže rozhodnúť o pokračovaní súčasných zmlúv.

Zastupuje dlžníka, ktorému bolo odňaté právo nakladať s majetkom, a teda vykonáva väčšinu jeho práv a opatrení týkajúcich sa majetku počas konania súdnej likvidácie. Na druhej strane však nesmie vykonávať nemajetkové práva dlžníka.

5 Za akých podmienok je možné uplatniť započítanie?

Započítanie pohľadávok je spôsob vyrovnania vzájomných záväzkov do výšky najnižšej sumy.

Môže sa zrealizovať len medzi dvoma osobami so symetricky vzájomnými pohľadávkami a dlhmi.

Započítaním pohľadávok sa tak dosiahne obojsmerná platba vzájomných pohľadávok.

Dlžníkovi sa v zásade zakazuje zaplatiť akúkoľvek pohľadávku, ktorá vznikla pred vydaním rozhodnutia o začatí konania o ochrane alebo súdom vyrovaní.

Zákaz platenia predchádzajúcich pohľadávok sa však zruší, aby sa súvisiace pohľadávky mohli uhradiť započítaním. Za súvisiace pohľadávky sa považujú vzájomné pohľadávky rovnakej povahy, ktoré vznikli alebo vyplývajú z plnenia alebo neplnenia tej istej zmluvy alebo zmluvného rámca.

Ak po vydaní rozhodnutia o začatí konania vznikne pohľadávka súvisiaca s predchádzajúcou pohľadávkou, môže sa zaplatiť započítaním predchádzajúcej pohľadávky za predpokladu, že bola táto pohľadávka prihlásená.

6 Aké účinky má insolvenčné konanie na zmluvné vzťahy dlžníka?

Postup pokračovania v súčasných zmluvách

Začatie insolvenčného konania nespochybňuje existenciu súčasných zmlúv medzi dlžníkom a jeho zmluvnými partnermi (dodávateľmi, zákazníkmi) v deň začatia konania.

Súčasná zmluva je zmluva, ktorá existuje a prebieha v čase začatia konania, zmluva, ktorá sa má vykonať postupne a ktorá k tomuto dátumu ešte neuplynula, alebo zmluva, ktorá sa má vykonať okamžite a ktorá ešte nebola vykonaná, ale už bola uzatvorená.

Osobitné ustanovenia súvisiace so súčasnými zmluvami sa nevzťahujú na pracovné zmluvy.

Konanie v oblasti ochrany a súdne vyrovanie

Zmluva a *priori* automaticky pokračuje.

Zmluvný partner musí preto splniť svoje záväzky napriek tomu, že dlžník nevykonával záväzky pred vydaním rozhodnutia o začatí konania.

Zmluvný partner bude vyplatený za poskytnuté plnenie v lehote splatnosti po vydaní rozhodnutia o začatí konania.

Jedine správca konkurznej podstaty má právomoc vychádzajúcu z verejného poriadku, ktorá mu umožňuje požadovať pokračovanie v zmluve pod podmienkou, že sa zaplatí plnenie, ktoré mu bude poskytnuté.

V prípade nevymenovania správcu konkurznej podstaty má dlžník možnosť požiadať o plnenie súčasných zmlúv po získaní súhlasu konkurzného správcu.

Správca konkurznej podstaty má tiež možnosť ukončiť zmluvu, ktorá sa má vykonať, alebo platbu v splátkach, ak zistí, že nemá k dispozícii dostatočné finančné prostriedky na plnenie záväzkov dlžníka.

Zmluvný partner môže vyzvať správcu konkurznej podstaty (alebo dlžníka v prípade nevymenovania správcu), aby sa vyjadril k budúcnosti zmluvy.

Súčasná zmluva sa automaticky ukončí, ak správca konkurznej podstaty (alebo dlžník) po uplynutí lehoty jedného mesiaca neodpovedal na výzvu.

To isté platí v prípade nezaplatenia a súhlasu zmluvného partnera s pokračovaním v zmluvných vzťahoch.

Správca konkurznej podstaty (alebo v prípade jeho nevymenovania dlžník) môže takisto požiadať konkurzného sudcu, aby vyhlásil vypovedanie súčasnej zmluvy, ak je jej ukončenie nevyhnutné na ochranu alebo vyrovnanie dlžníka, a to pod podmienkou, že sa neprímeraným spôsobom nenarušia záujmy zmluvného partnera.

Súdna likvidácia

Rovnako ako v prípade konania v oblasti ochrany a súdneho vyrovnania, všetky platné zmluvy sú v zásade zachované. Zmluvný partner musí preto plniť svoje záväzky napriek tomu, že dlžník nevykonal záväzky pred vydaním rozhodnutia o začatí konania.

Zmluvný partner bude vyplatný za poskytnuté plnenie v lehote splatnosti po vydaní rozhodnutia o začatí konania.

Len likvidátor má možnosť požadovať plnenie súčasných zmlúv, a to zabezpečením plnenia, ktoré bolo dlžníkovi prislúbené.

Zmluvný partner môže vyzvať likvidátora, aby sa vyjadril k budúcnosti zmluvy.

Zmluva sa automaticky ukončí, ak po uplynutí lehoty jedného mesiaca likvidátor neodpovedal na výzvu. To isté platí, ak sa plnenie dlžníka týka zaplatenia peňažnej sumy v deň, keď je zmluvný partner informovaný o rozhodnutí likvidátora nepokračovať v zmluve, ako aj v prípade neuhradenia platby, ak zmluvný partner nesúhlasí s pokračovaním zmluvných vzťahov.

Ak je plnenie iné ako vyplatenie peňažnej sumy, likvidátor môže takisto požiadať konkurzného sudcu, aby vyhlásil ukončenie zmluvy, ak je to potrebné pre likvidačné operácie a ak sa tým neprímeraným spôsobom nenarušia záujmy zmluvného partnera.

Odčlenenie súčasných zmlúv

Ak je v prípade konania v oblasti ochrany, súdneho vyrovnania alebo súdnej likvidácie nariadené úplné alebo čiastočné odčlenenie podniku, súd môže určiť lízingsové zmluvy, nájomné zmluvy alebo zmluvy o dodávkach tovaru alebo služieb potrebné na zachovanie činnosti, ktoré budú odčlenené.

Zmluvný partner, ktorého zmluva nebola predmetom takéhoto odčlenenia, môže požiadať konkurzného sudcu, aby vyhlásil vypovedanie tejto zmluvy, ak správca, dlžník v prípade nevymenovania správcu alebo likvidátor nepožiadajú o pokračovanie jej plnenia.

7 Aké účinky má insolvenčné konanie na konania začaté jednotlivými veriteľmi (s výnimkou prebiehajúcich súdnych konaní)?

V prípade insolvenčného konania sú veritelia povinní vymáhať svoje práva voči dlžníkovi výlučne v rámci insolvenčného konania a nemôžu podať voči dlžníkovi individuálnu žalobu o zaplatenie.

Rozhodnutie o ukončení súdnej likvidácie z dôvodu nedostatočných aktív nevedie k tomu, že veritelia získajú nárok na individuálne konanie voči dlžníkovi.

Existujú výnimky z tohto pravidla:

v prípade konaní týkajúcich sa majetku nadobudnutého postúpením počas konania súdnej likvidácie,

ak má pohľadávka svoj pôvod v trestnom čine, z ktorého bol obvinený dlžník, alebo ak sa týka práv súvisiacich s osobou veriteľa,

ak má pohľadávka svoj pôvod v podvodných praktikách spáchaných na úkor organizácií sociálneho zabezpečenia. Podvodný pôvod pohľadávky sa určuje buď rozhodnutím súdu, alebo sankciou, ktorú uložila organizácia sociálneho zabezpečenia.

Veritelia si takisto vymáhajú právo na individuálne konanie v týchto prípadoch:

dlžník vyhlásil osobný bankrot,

dlžník bol uznaný vinným z bankrotu,

ak sa na dlžníka v súvislosti s akýmkoľvek jeho majetkom alebo právnickou osobou, ktorú riadil, vzťahovalo predchádzajúce konanie súdnej likvidácie, ktoré bolo ukončené z dôvodu nedostatku majetku, a to menej ako päť rokov pred začatím konania, ktoré sa na neho vzťahuje, a to aj v prípade dlžníka, ktorý počas piatich rokov pred týmto dátumom využil vymazanie dlhu,

konanie sa začalo ako územné konanie v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní.

Okrem toho v prípade podvodu voči jednému alebo viacerým veriteľom súd povolí obnovenie individuálneho konania každého veriteľa voči dlžníkovi. Súd vydáva svoje rozhodnutie počas ukončenia konania po vypočutí alebo riadnom predvolaní dlžníka, likvidátora a dozorných orgánov. Na základe žiadosti ktorejkoľvek zainteresovanej strany môže vydať rozhodnutie následne za rovnakých podmienok.

8 Aké účinky má konkurzné konanie na pokračovanie súdnych sporov, ktoré nie sú ukončené v čase začatia insolvenčného konania?

Rozhodnutím o začatí insolvenčného konania sa prerušujú alebo zakazujú opatrenia začaté proti dlžníkovi, ktorých cieľom je získať zaplatenie peňažnej sumy alebo vypovedať zmluvu z dôvodu nevyplatenia peňažných súm.

Exekučné konanie a ochranné opatrenia sa takisto prerušujú.

Žaloba veriteľov podaná pred začatím kolektívneho konania sa prerušuje alebo ruší.

Týka sa to teda všetkých predchádzajúcich veriteľov, bez ohľadu na to, či majú zábezpeky alebo nie.

Prerušenie a zákaz sa vzťahujú na všetky insolvenčné konania.

Prebiehajúce konania sa prerušia, kým veriteľ nepristúpi k prihláseniu svojej pohľadávky.

Potom sa znova automaticky obnovia, ale už len s cieľom potvrdiť pohľadávku a stanoviť jej výšku, s výnimkou odsúdenia dlžníka.

Súdne konania a iné ako uvedené exekučné konania voči dlžníkovi pokračujú aj počas obdobia pozorovania po preskúmaní konkurzným správcom

a správcom konkurznej podstaty, ak je jeho úlohou pomáhať dlžníkovi alebo ho zastupovať, alebo po obnovení konania z iniciatívy konkurzného správcu alebo správcu konkurznej podstaty.

9 Aké sú hlavné charakteristiky účasti veriteľov v insolvenčnom konaní?

Konanie v oblasti ochrany a súdne vyrovnanie

S cieľom prijať plán na ochranu prebiehajú konzultácie s veriteľmi o podmienkach splácania alebo odpustenia dlhu.

Návrhy postúpi správca konkurznej podstaty (alebo v prípade jeho nevymenovania dlžník) konkurznému správcovi, ktorý zastupuje veriteľov.

Konkurzný správca jednotlivo alebo kolektívne prijíma dohodu s každým veriteľom, ktorý prihlásil svoju pohľadávku.

Konkurzný správca nie je povinný konzultovať s veriteľmi, pre ktorých sa návrhom plánu platobné podmienky nemenia alebo pre ktorých sa v návrhu plánu stanoví platba v hotovosti v plnej výške hneď po prijatí plánu alebo prijatí pohľadávok.

Výbory veriteľov

Ak má dlžník viac ako 150 zamestnancov a jeho obrat presahuje 20 miliónov EUR, zriadi sa výbor veriteľov, ktorí budú mať možnosť poskytnúť svoje stanovisko k návrhom plánu na vyrovnanie záväzkov. Súd môže rozhodnúť o uplatnení týchto ustanovení aj v prípade nižšieho počtu zamestnancov či obratu.

Cieľom výborov veriteľov je zvolávať rôzne kategórie veriteľov na osobitné stretnutia s cieľom predložiť im návrhy, o ktorých budú môcť diskutovať a o ktorých budú spoločne rozhodovať, t. j. menšinoví veritelia sa budú musieť riadiť rozhodnutím väčšinových veriteľov.

Existuje výbor úverových inštitúcií, ktorý sa skladá z finančných spoločností a úverových alebo podobných inštitúcií, a výbor zložený z hlavných dodávateľov tovarov alebo služieb. V prípade existencie držiteľov dlhopisov sa zvolá valné zhromaždenie všetkých veriteľov vlastníacich dlhopisy vydané vo Francúzsku alebo v zahraničí s cieľom prerokovať návrh plánu prijatého výbormi veriteľov.

Skôr ako súd môže prijať svoje rozhodnutie, musí správca konkurznej podstaty konzultovať s výbormi veriteľov, pokiaľ ide o návrh plánu a jeho odhlasovanie.

V prípadoch, keď existujú výbory veriteľov, každý veriteľ, ktorý je členom výboru, môže predložiť alternatívne návrhy k návrhu plánu, ktorý predložil dlžník. Návrh plánu preto môže pochádzať od dlžníka (v prípade potreby je vypracovaný s pomocou správcu konkurznej podstaty) alebo v prípade súdneho vyrovnania od správcu spolupracujúceho s dlžníkom, ale takisto môže byť výsledkom iniciatívy veriteľov, ktorí sú členmi týchto výborov. Plán prijatý výbormi a plán podporený dlžníkom alebo správcom, ak je samostatný, môžu byť súdu predložené súčasne.

Zrýchlené konanie v oblasti ochrany

V prípade začatia zrýchleného konania v oblasti ochrany je povinné zriadiť výbory veriteľov – výbor pre úverové inštitúcie a výbor dodávateľov tovarov a služieb – a prípadne aj valné zhromaždenie držiteľov dlhopisov.

S veriteľmi, ktorí nie sú členmi výboru, sa takisto konzultuje individuálne.

Zrýchlené konanie v oblasti finančnej ochrany

V prípade začatia zrýchleného konania v oblasti finančnej ochrany je povinné zriadiť len výbor pre úverové inštitúcie a v príslušných prípadoch aj valné zhromaždenie držiteľov dlhopisov.

10 Ako môže správca využívať a scudzovať majetok z konkurznej podstaty?

Aktíva dlžníka sa môžu realizovať v rámci úplného alebo čiastočného odčlenenia podniku alebo v rámci samostatných odčlenení. Tieto úkony sa riadia rôznymi režimami.

Odčlenenie podniku nariaďuje súd a nevykonáva ho insolvenčný správca.

V prípade konania v oblasti ochrany môže byť odčlenenie podniku iba čiastočné. V prípade súdneho vyrovnania a súdnej likvidácie je čiastočné alebo úplné. V takom prípade súd vydá rozhodnutie, v ktorom stanoví lehotu, v ktorej musia byť ponuky na prevzatie doručené konkurznému správcovi, likvidátorovi alebo prípadne správcovi. Ponuky musia byť písomné a musia obsahovať niekoľko povinných údajov.

Samostatné odčlenenia aktív podliehajú odlišným pravidlám.

Počas obdobia ochrany a súdneho vyrovnania, ak dlžník nie je zbavený práva nakladať s majetkom, môže naďalej sám disponovať svojím majetkom s výhradou úloh správcu.

Ak sa disponovanie, ktoré vedie k realizácii aktív, netýka bežnej správy podniku, musí sa získať predchádzajúce povolenie od konkurzného sudcu.

V priebehu realizácie plánu na ochranu alebo súdne vyrovnanie dlžník získa späť všetky svoje právomoci týkajúce sa jeho majetku

Pri súdnej likvidácii musí likvidátor získať povolenie konkurzného sudcu na odčlenenie aktív.

Predaj budov sa uskutočňuje na základe postupu súdnej dražby. Cenu a základné podmienky predaja určuje konkurzný sudca. Konkurzný sudca môže tiež povoliť predaj v súkromnej dražbe s vyvolávacou cenou, ktorú stanoví. Nakoniec môže povoliť aj priamy predaj za cenu a za podmienok, ktoré stanoví.

Likvidátor potom rozdelí výnosy z predaja podľa poradia veriteľov.

11 Ktoré pohľadávky možno prihlásiť voči konkurznej podstate dlžníka, a akým spôsob sa zaobchádza s pohľadávkami vzniknutými po začatí insolvenčného konania?

Všetky pohľadávky, ktoré vznikli pred vydaním rozhodnutia o začatí konania, musia byť prihlásené, a to bez ohľadu na ich povahu alebo charakter: obchodné, občianske, administratívne (štátna pokladnica, dôchodkové inštitúcie a organizácie sociálneho zabezpečenia) alebo trestné (pokuty). Nie je dôležité, či je pohľadávka nezabezpečená alebo prednostná, splatná alebo budúca, istá alebo podmienená. Tieto ustanovenia sa netýkajú zamestnancov. Pohľadávky, ktoré vznikli riadne po vydaní rozhodnutia o začatí konania na účely vedenia konania alebo výmenou za plnenia poskytnuté dlžníkovi za jeho podnikateľskú činnosť, sa vyplácajú v deň ich splatnosti.

12 Aké sú pravidlá prihlasovania, overovania a schvaľovania pohľadávok?

Všetci veritelia, ktorých pohľadávka vznikla pred rozhodnutím o začatí konania, sú povinní prihlásiť svoje pohľadávky konkurznému správcovi v prípade konania v oblasti ochrany alebo súdneho vyrovnania, alebo likvidátorovi v prípade likvidácie.

Lehota na prihlásenie je dva mesiace od právneho zverejnenia rozhodnutia o začatí konania.

Dlžník môže takisto sám prihlásiť pohľadávku jedného zo svojich veriteľov za rovnakých podmienok.

Toto prihlásenie sa týka aj niektorých pohľadávok, ktoré vznikli po začatí konania, teda tých, na ktoré sa nevzťahuje prednostné vyplatenie v prospech pohľadávok prospešných pre podnik alebo tých, ktoré súvisia s potrebami konania. V prihlásenej pohľadávke sa musí uviesť výška súm s aktuálnou a budúcou splatnosťou, dátumy splatnosti, povaha preferencie alebo existujúcej zábezpeky a pravidlá pre výpočet úroku.

Na prihlásenie pohľadávky nie je stanovená nijaká osobitná forma. Prihlásenie musí samo osebe jednoznačne vyjadriť želanie veriteľa nárokovat' si vyplatenie pohľadávky, figurovať v zozname pohľadávok a zúčastniť sa na konaní.

Po prijatí pripomienok dlžníka konkurzný správca zostaví zoznam prihlásených pohľadávok s návrhmi na prijatie, zamietnutie alebo postúpenie príslušnému súdu.

Tento zoznam sa postúpi konkurznému sudcovi a oznamuje správcovi konkurznej podstaty.

Pred prijatím alebo zamietnutím pohľadávky konkurzný sudca overí jej existenciu, výšku a povahu podľa dôkazov poskytnutých autorom prihlásenia a prípadne podľa dôkazov, ktoré poskytol konkurzný správca a tí, ktorí boli vypočutí.

Veritelia, ktorí neprihlásili svoje pohľadávky v stanovených lehotách, sú vylúčení, a preto sa nemôžu zúčastniť na vyplácaní dividend alebo si nárokovat' dividendy v prípade prijatia plánu alebo realizácie aktív dlžníka, pokiaľ konkurzný sudca nerozhodne o ich vylúčení z preklúzie.

V prípade zrušenia preklúzie sa po podaní svojej žiadosti môžu zúčastniť na rozdelení.

Zrýchlené konanie v oblasti ochrany a zrýchlené konanie v oblasti finančnej ochrany

Dlžník vypracuje zoznam pohľadávok každého veriteľa, ktorý sa zúčastnil na zmierovacom konaní, ktoré musia byť prihlásené. Zoznam je potvrdený audítorom dlžníka a uložený v registri súdu.

Konkurzný správca odovzdá každému veriteľovi výpis zo zoznamu, ktorý sa týka jeho pohľadávky.

13 Aké sú pravidlá rozdelenia výťažku? Aké je poradie pohľadávok a práv veriteľov?

Prednostný veriteľ využíva záruku, ktorá mu zabezpečuje prednosť platby pred ostatnými, bežnými nezabezpečenými veriteľmi jeho dlžníka v prípade začatia kolektívneho konania voči dlžníkovi.

Veriteľ môže byť prednostný:

pretože vlastní záruku poskytnutú jeho dlžníkom alebo ju získal na základe rozhodnutia súdu, alebo

pretože mu zákon udeľuje prednosť na základe jeho postavenia.

Prednostní veritelia si nie sú všetci rovní. Ak medzi sebou súťažia viacerí prednostní veritelia, sú vyplácaní v poradí stanovenom zákonom, ale vždy ešte pred nezabezpečenými veriteľmi.

Nezabezpečení veritelia sa vyplatia z ostatných aktív dlžníka po vyplatení prednostných veriteľov. Distribúcia sa vykonáva pomerne.

Prednostné poradie

Konanie v oblasti ochrany a súdne vyrovnanie

Realizácia predajnej ceny nehnuteľnosti medzi veriteľmi sa uskutočňuje v tomto poradí:

„najprednostnejšie“ mzdové pohľadávky: vyplatenie odmeny za posledných šesťdesiat pracovných dní pred vydaním rozhodnutia o začatí konania; súdne výdavky, ktoré náležite vzniknú po vydaní rozhodnutia o začatí konania na účely vedenia konania: náklady týkajúce sa uchovávanía, speňaženía majetku a rozdelenía výnosov medzi veriteľmi (náklady na inventár a reklamu, odmeny zástupcov vymenovaných súdom atď.); pohľadávky zaručené uprednostnením zmierovacieho postupu: využívajú ich veritelia, ktorí zabezpečia nový prísun hotovosti alebo dodajú nové tovary alebo služby s cieľom zabezpečiť pokračovanie podnikania a jeho udržanie; uprednostňovanie pohľadávok vzniknutých po vydaní rozhodnutia o začatí konania: pohľadávky vzniknuté na účely vedenia konania alebo predbežného zachovania podnikateľskej činnosti alebo pohľadávky vzniknuté výmenou za plnenia dodané dlžníkovi počas vykonávania podnikateľskej činnosti alebo vykonávaním súčasnej zmluvy zachovanej likvidátorom, alebo pohľadávky vzniknuté pre každodenné potreby dlžníka, ktorý je fyzickou osobou; pohľadávky zaručené všeobecnou preferenciou zamestnancov: vyplácanie odmeny za šesť mesiacov práce pred vydaním rozhodnutia o začatí konania; pohľadávky zaručené osobitnou preferenciou alebo hypotékou; nezabezpečené pohľadávky.

Realizácia predajnej ceny hnuťelného majetku medzi veriteľmi sa uskutočňuje v tomto poradí:

pohľadávky zaručené osobitnou hnuťelnou zábezpekou so záložným právom; „najprednostnejšie“ mzdové pohľadávky: vyplatenie odmeny za posledných šesťdesiat pracovných dní pred vydaním rozhodnutia o začatí konania; súdne výdavky, ktoré náležite vzniknú po vydaní rozhodnutia o začatí konania na účely vedenia konania: náklady týkajúce sa uchovávanía, speňaženía majetku a rozdelenía výnosov medzi veriteľmi (náklady na inventár a reklamu, odmeny zástupcov vymenovaných súdom atď.); pohľadávky zaručené uprednostnením zmierovacieho postupu: využívajú ich veritelia, ktorí zabezpečia nový prísun hotovosti alebo dodajú nové tovary alebo služby s cieľom zabezpečiť pokračovanie podnikania a jeho udržanie; uprednostňovanie pohľadávok vzniknutých po vydaní rozhodnutia o začatí konania: pohľadávky vzniknuté na účely vedenia konania alebo predbežného zachovania podnikateľskej činnosti alebo pohľadávky vzniknuté výmenou za plnenia dodané dlžníkovi počas vykonávania podnikateľskej činnosti alebo vykonávaním súčasnej zmluvy zachovanej likvidátorom, alebo pohľadávky vzniknuté pre každodenné potreby dlžníka, ktorý je fyzickou osobou; uprednostňovanie štátnej pokladnice; pohľadávky zaručené osobitnou hnuťelnou zábezpekou bez záložného práva; pohľadávky zaručené inými všeobecnými hnuťelnými zábezpekami; nezabezpečené pohľadávky.

Súdna likvidácia

Realizácia predajnej ceny nehnuteľnosti medzi veriteľmi sa uskutočňuje v tomto poradí:

„najprednostnejšie“ mzdové pohľadávky: vyplatenie odmeny za posledných šesťdesiat pracovných dní pred vydaním rozhodnutia o začatí konania; súdne výdavky, ktoré náležite vzniknú po vydaní rozhodnutia o začatí konania na účely vedenia konania: náklady na inventár a reklamu, odmeňovanie konkurzných správco; pohľadávky zaručené uprednostnením zmierovacieho postupu: využívajú ich veritelia, ktorí zabezpečia nový prísun hotovosti alebo dodajú nové tovary alebo služby s cieľom zabezpečiť pokračovanie podnikania a jeho udržanie; pohľadávky zaručené osobitnými nehnuteľnými zábezpekami; uprednostňovanie pohľadávok vzniknutých po vydaní rozhodnutia o začatí konania: pohľadávky vzniknuté na účely vedenia konania alebo predbežného zachovania podnikateľskej činnosti alebo pohľadávky vzniknuté výmenou za plnenia dodané dlžníkovi počas vykonávania podnikateľskej činnosti alebo vykonávaním súčasnej zmluvy zachovanej likvidátorom, alebo pohľadávky vzniknuté pre každodenné potreby dlžníka, ktorý je fyzickou osobou; nezabezpečené pohľadávky.

Realizácia predajnej ceny hnuťelného majetku medzi veriteľmi sa uskutočňuje v tomto poradí:

pohľadávky zaručené osobitnou hnuťelnou zábezpekou so záložným právom; „najprednostnejšie“ mzdové pohľadávky: vyplatenie odmeny za posledných šesťdesiat pracovných dní pred vydaním rozhodnutia o začatí konania; súdne výdavky, ktoré náležite vzniknú po vydaní rozhodnutia o začatí konania na účely vedenia konania: náklady na inventár a reklamu, odmeňovanie konkurzných správco; pohľadávky zaručené uprednostnením zmierovacieho postupu; uprednostňovanie pohľadávok vzniknutých po vydaní rozhodnutia o začatí konania: pohľadávky vzniknuté na účely vedenia konania alebo predbežného zachovania podnikateľskej činnosti alebo pohľadávky vzniknuté výmenou za plnenia dodané dlžníkovi počas vykonávania podnikateľskej činnosti alebo vykonávaním súčasnej zmluvy zachovanej likvidátorom, alebo pohľadávky vzniknuté pre každodenné potreby dlžníka, ktorý je fyzickou osobou; pohľadávky zaručené hypotékou na hnuťelný majetok alebo pohľadávky zaručené záložným právom na materiál alebo vybavenie; uprednostňovanie štátnej pokladnice; pohľadávka zaručená osobitnou hnuťelnou zábezpekou bez záložného práva; ostatné výsady v oblasti hnuťelného majetku (článok 2331 Občianskeho zákonníka) a všeobecné mzdové výsady; nezabezpečené pohľadávky.

14 Aké sú podmienky a účinky ukončenia insolvenčného konania (najmä ukončenia vyrovnaním)?

Konanie v oblasti ochrany a súdne vyrovnanie

Postupy v oblasti ochrany a súdneho vyrovnania boli zavedené na účely ochrany podnikania, zachovania podnikateľskej činnosti a pracovných miest a vyrovnania záväzkov prostredníctvom plánu. Plán ochrany alebo súdneho vyrovnania sa môže prijať len vtedy, ak sú splnené uvedené podmienky. Dlžník v prípade ochrany, správca v prípade súdneho vyrovnania alebo veriteľ v prípade zriadenia výborov veriteľov vypracuje návrh plánu, ak existuje reálna možnosť na záchranu podniku. Skladá sa z troch častí: z ekonomickej a finančnej časti, ktorá určuje vyhliadky na oživenie podnikania na základe možností a metód v oblasti činností, stavu trhu a dostupných finančných prostriedkov, z vymedzenia podmienok uhradenia záväzkov a prípadných záruk, ktoré musí podnikateľ poskytnúť na zabezpečenie jeho realizácie, zo sociálnej časti, v ktorej stanoví a odôvodní úroveň a vyhliadky zamestnanosti, ako aj sociálne podmienky plánované pre pokračovanie v podnikaní. V prípade, že sa v návrhu ustanovuje prepúšťanie z ekonomických dôvodov, pripomenie opatrenia, ktoré už boli prijaté, a vymedzí opatrenia, ktoré sa majú vykonať s cieľom uľahčiť rekvalifikáciu a odškodnenie zamestnancov, ktorých pracovné miesta sú ohrozené. V pláne sa uvádzajú všetky záväzky, ktoré prijali osoby zodpovedné za jeho realizáciu a ktoré sú nevyhnutné na ozdravenie podniku. Súd potom rozhodne o návrhu plánu, ktorý mu predložil dlžník alebo veriteľ. Rozhodnutie súdu o pláne na ochranu alebo súdne vyrovnanie, či o pláne odstúpenia predstavuje súdne rozhodnutie. Plán má aj zmluvný aspekt, ak boli zriadené výbory veriteľov. Trvanie plánu nesmie presiahnuť desať rokov, v prípade poľnohospodárov pätnásť rokov.

Súd určí správcu konkurznej podstaty alebo konkurzného správcu za kontrolóra, aby dohliadal na vykonávanie plánu počas jeho trvania. Prijatím plánu sa končí obdobie pozorovania. Dlžník nadobudne kontrolu nad svojimi aktívami a môže opäť spravovať svoj podnik, s výhradou opatrení, ktoré mu súd stanovil v pláne.

Dlžník musí dodržiavať ustanovenia plánu vo všetkých aspektoch.

Ak tak neurobí, v prípade nesplnenia záväzkov alebo zastavenia platieb, ku ktorému dôjde počas realizácie plánu na ochranu alebo súdne vyrovnanie, dlžníkovi hrozí riziko zrušenia plánu a obnovenia konania.

Zmena na súdnu likvidáciu

Súdna likvidácia sa môže vyhlásiť počas alebo po uplynutí obdobia pozorovania, ktoré sa začalo uznesením o ochrane či uznesením o súdnom vyrovnaní. Súd musí vyhlásiť súdnu likvidáciu hneď, ako sa preukáže, že pokračovanie podnikania nie je možné, alebo ak nebolo možné prijať nijaký plán odčlenenia v rámci súdneho vyrovnania.

Ukončenie povinnosti dlžníka fyzickej osoby v rámci súdnej likvidácie

Zbavenie dlžníka práva nakladať s majetkom začína plynúť dňom vyhlásenia súdnej likvidácie až do ukončenia likvidácie. Dlžník potom obnoví svoje práva a môže opäť vykonávať svoju podnikateľskú činnosť.

15 Aké majú veritelia práva po ukončení insolvenčného konania?

Dokončenie vykonávania plánu o ochrane alebo súdnom vyrovnaní neumožňuje veriteľom, ktorí neprihlásili svoje pohľadávky, aby konali proti dlžníkovi. Výslovne sa ustanovuje, že jednotlivé konania sa môžu výnimočne obnoviť len v prípade ukončenia súdnej likvidácie z dôvodu nedostatku aktív.

Čas, keď sa insolvenčné konanie považuje za uzavreté

Obdobie pozorovania je obdobie od dátumu vyhlásenia rozsudku, ktorým sa začalo konanie, do dňa vyhlásenia rozsudku o prijatí plánu na ochranu alebo súdne vyrovnanie, alebo ktorým sa vyhlasuje súdna likvidácia.

V rámci postupu ochrany, ako aj v rámci postupu súdneho vyrovnania sa pokračuje v obchodnej činnosti počas obdobia pozorovania a dlžník v zásade riadi činnosť svojho podniku s určitými obmedzeniami.

Ak existuje reálna možnosť, že podnik je schopný sa zachrániť, obdobie pozorovania sa skončí vypracovaním plánu na ochranu alebo na súdne vyrovnanie. Prijatie plánu na ochranu alebo súdne vyrovnanie umožňuje dlžníkovi získať späť kontrolu nad svojou činnosťou, no nepredstavuje ukončenie konania.

Konanie sa skončí, keď konkurzný sudca schváli správu správcu konkurznej podstaty a konkurzného správcu o ukončení poverenia. Predseda súdu potom vydá nariadenie na ukončenie konania, pričom ide o opatrenie súdnej správy, ktoré nie je možné odvolať.

V súdnom konaní je teda konanie ukončené po vydaní nariadenia o ukončení.

Účinky konania sa však nekončia vydaním uznesenia o ukončení konania, pretože plán na ochranu alebo súdne vyrovnanie stále prebieha.

Dlžník musí dodržiavať ustanovenia plánu vo všetkých aspektoch.

Ak tak neurobí, v prípade nesplnenia záväzkov alebo zastavenia platieb, ku ktorému dôjde počas realizácie plánu na ochranu alebo súdne vyrovnanie, dlžníkovi hrozí riziko zrušenia plánu a obnovenia konania.

16 Kto má hradiť trovy insolvenčného konania?

Náklady a výdavky vzniknuté v konaní uhrádza podnik, na ktorý sa insolvenčné konanie vzťahuje.

17 Aké sú pravidlá týkajúce sa neplatnosti, odporovateľnosti alebo nevymáhateľnosti právnych úkonov, ktoré poškodzujú kolektívny záujem veriteľov?

Ak súd začne konanie vo veci súdneho vyrovnania alebo súdnej likvidácie, za dátum ukončenia platieb dlžníka sa v zásade považuje dátum rozhodnutia o začatí konania.

Súd však môže stanoviť za dátum ukončenia platieb aj predchádzajúci dátum, a to až 18 mesiacov pred dátumom začatia insolvenčného konania.

Obdobie odo dňa ukončenia platieb do dňa začatia konania vo veci súdneho vyrovnania alebo súdnej likvidácie sa v tomto prípade označuje ako „podozrivé obdobie“.

Niektoré úkony vykonané dlžníkom počas podozrivého obdobia, ktoré sa zdajú byť podvodné, sa rušia.

Návrh na určenie neplatnosti úkonov vykonaných počas podozrivého obdobia patrí do výlučnej právomoci príslušného súdu pre dané konanie.

Návrh môže podať iba správca konkurznej podstaty, konkurzný správca, likvidátor a prokuratúra.

Veritelia môžu podať návrh na určenie neplatnosti úkonov dlžníka jednotlivo alebo kolektívne prostredníctvom konkurzného správcu.

Daný úkon je neplatný vo vzťahu ku všetkým a spätne zrušený.

Existuje dvanásť prípadov záväznej neplatnosti, ktoré sa týkajú neštandardných úkonov:

všetky úkony, ktoré prevádzajú vlastníctvo hnuťelného alebo nehnuteľného majetku bez poplatku,

každá zámenná zmluva, v ktorej povinnosti dlžníka značne presahujú záväzky druhej strany,

akákoľvek platba, bez ohľadu na spôsob, akým bola vykonaná, za dlhy, ktoré nie sú splatné v deň platby,

akékoľvek vyplatenie splatných dlhov uskutočnené inak ako v hotovosti, napríklad vo forme obchodných zmeniek, bankových prevodov či dokladov o kúpe, alebo akékoľvek iné formy platby, ktoré sú bežne akceptované v obchodných vzťahoch,

akákoľvek záloha alebo akýkoľvek príkaz na sumy uhradené na základe záložného práva na majetok, ak neexistuje právoplatné súdne rozhodnutie,

akákoľvek zmluvná hypotéka, akákoľvek právna hypotéka, ako aj zákonná hypotéka manželov a akékoľvek záložné právo alebo záložné právo na majetok dlžníka za dlhy, ktoré boli zmluvne dohodnuté v minulosti,

akékoľvek ochranné opatrenie, pokiaľ zápis alebo exekučný príkaz nepredchádza dňu ukončenia platby,

akékoľvek povolenie a uplatnenie opcií zamestnancami podniku,

akýkoľvek prevod majetku alebo práv v trustovom fonde, pokiaľ sa tento prevod neuskutočil ako záruka za zmluvne dohodnutý dlh,

akýkoľvek dodatok k trustovej zmluve, ktorý ovplyvňuje práva alebo majetok, ktoré už boli prevedené v trustovom fonde na zabezpečenie dlhov, ktoré boli zmluvne dohodnuté pred týmto dodatkom,

ak je dlžník individuálnym podnikateľom s ručením obmedzeným, akékoľvek postúpenie alebo zmena postúpenia majetku podliehajúceho vyplateniu príjmu, ktorý nie je priradený k podnikateľskej činnosti, vedúce k vyčerpaniu aktív, na ktoré sa vzťahuje konanie v prospech iného majetku tohto podnikateľa, notárske vyhlásenie o nezabaviteľnosti vyhotovené dlžníkom.

Tieto úkony musia byť zrušené súdom, či už strany konali v dobrej viere, alebo v zlej viere.

Súd môže okrem iného zrušiť úkony, ktorými sa bezplatne prevedie vlastnícke právo k hnuťelnému alebo nehnuteľnému majetku, a vyhlásenie o nezabaviteľnosti vykonané počas šiestich mesiacov pred dňom ukončenia platieb. Tieto prípady podliehajú dobrovoľnému zrušeniu.

Posledná aktualizácia: 11/05/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.